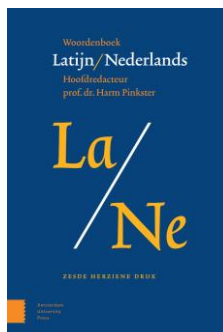

Docentmiddag Woordenboek Latijn

Dinsdag 24 april 2018

Bibliotheek Nederlands Letterenfonds
Nieuwe Prinsengracht 89, Amsterdam

Programma

Ontvangst en welkom vanaf 13.30 uur

14.00 **Introductie** door Harm Pinkster

14.15 **Woordenboekgebruik en de cognitieve belasting bij vertalen/ woordenboekgebruik bij Latijn en Grieks**, Daniël Bartelds

De grootste uitdaging van het klassieke talenonderwijs is de huidige kloof tussen enerzijds het vertalen en anderzijds het begrijpen van authentiek Grieks of Latijn. Leerlingen vertalen mechanisch en de betekenis van de tekst gaat aan hen voorbij. Bij allerlei initiatieven om deze kloof te dichten is de meest notoire 'vertaalstrategie' onder leerlingen vrijwel onaangeroerd gelaten: het woordenboek. De destructieve manier waarop leerlingen het lexicon inzetten speelt echter een cruciale rol in de mechanische vertaalmodus waarmee zij de tekst benaderen. Daniël zal bespreken hoe Cognitive Load Theory (CLT) kan helpen om dit vertaalproces beter te begrijpen en wat de implicaties hiervan zijn voor het woordenboekgebruik.

15.00 **Ervaringen met het online woordenboek Latijn in de klas**, Michael Buijck

In een woordenboek "bladeren" kost veel tijd. Een lemma projecteren maakt klassikaal bespreken van meer woorden mogelijk – maar er kan ook geavanceerder worden gezocht en dóorgeklikt. Met screenshots kunnen leerlingen snel hun keuzes verantwoorden bij ingeleverd vertaalwerk. Voor het SE pensum is sturende annotatie op basis van het woordenboek soms efficiënter dan betekenissen weggeven. Samenhang tussen woorden en patronen in woordopbouw zien leerlingen niet vanzelf. In deze workshop worden ervaringen gedeeld die met het digitale woordenboek Latijn in de klas zijn opgedaan. Tip: breng zelf een laptop of tablet mee.

15.45 **Taalverwerving en taalbeschouwing Grieks en Latijn: het woordenboek in grammatica-uitleg**
Suzanne Adema

In deze bijdrage gaat Suzanne Adema in gesprek over de rol van het woordenboek in grammatica lessen: hoe bereiden we leerlingen in grammaticalesen voor op het gebruik van het woordenboek? Bij lessen over vormleer is het duidelijk dat leerlingen moeten oefenen om van de vorm in de tekst te komen tot het bijbehorende lemma in het woordenboek.

Maar kunnen we syntactische uitleg ook zo inrichten dat leerlingen worden voorbereid op gebruik van het woordenboek? En welke syntactische onderwerpen lenen zich daar voor? Een voorbeeld van een geschikt onderwerp is het gebruik van de conjunctivus na de voegwoorden cum, ut en ne, zoals ik zal illustreren in een oefening.

16.30 Ervaringen van de deelnemers met het gebruik van woordenboeken

17.00 Afsluiting en borrel

Aanmelden voor 1 april 2018 bij Jeroen Hoogerwerf, email: j.hoogerwerf@aup.nl. We hebben ruimte voor ca. 30 deelnemers.

Deelnemers ontvangen een bewijs van deelname van Amsterdam University Press